



# Boendeplan för särskilt boende - för personer med funktionsnedsättning

2026 – 2030 med utblick mot 2035

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Dnr 25AFN132, 2025-12-01

Boendeplan för särskilt boende

- för personer med funktionsnedsättning

2026 - 2030 med utblick mot 2035

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Dnr 25AFN132

2025-12-01

Välfärd Gävle, utveckling och stöd

[www.gavle.se](http://www.gavle.se)

## Innehåll

|                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Sammanfattning .....</b>                                                                       | <b>5</b>  |
| <b>2. Bakgrund och definitioner.....</b>                                                             | <b>7</b>  |
| 2.1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.....                                  | 8         |
| 2.2. Socialpsykiatri – Socialtjänstlagen, SoL.....                                                   | 10        |
| 2.3. Fördelning av platser mellan externa köp och egen regi i hemkommunen inom både LSS och SoL..... | 11        |
| <b>3. Särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning .....</b>                              | <b>12</b> |
| <b>3.1 Gruppboenden LSS.....</b>                                                                     | <b>12</b> |
| Bestånd .....                                                                                        | 13        |
| Nya eller planerade boenden .....                                                                    | 15        |
| Behov .....                                                                                          | 17        |
| <b>3.1.1 Bostad för personkrets 2 LSS .....</b>                                                      | <b>20</b> |
| Behov .....                                                                                          | 21        |
| <b>3.2 Serviceboenden LSS.....</b>                                                                   | <b>21</b> |
| Bestånd .....                                                                                        | 21        |
| Nya eller planerade bostäder .....                                                                   | 22        |
| Behov .....                                                                                          | 22        |
| <b>3.3 Gruppboende SoL .....</b>                                                                     | <b>23</b> |
| Bestånd .....                                                                                        | 23        |
| Nya eller planerade boenden .....                                                                    | 24        |
| Behov .....                                                                                          | 26        |
| <b>3.4 Boende för samsjuklighet SoL.....</b>                                                         | <b>28</b> |
| Behov .....                                                                                          | 28        |
| <b>3.5 Serviceboenden, SoL .....</b>                                                                 | <b>29</b> |
| Bestånd .....                                                                                        | 29        |
| Nya eller planerade boenden .....                                                                    | 30        |
| Behov .....                                                                                          | 30        |

|            |                                                                          |           |
|------------|--------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>3.6</b> | <b>Boende med särskilt stöd och service för barn och unga, LSS .....</b> | <b>31</b> |
|            | Bestånd .....                                                            | 32        |
|            | Nya eller planerade boenden .....                                        | 32        |
|            | Behov .....                                                              | 33        |
| <b>3.7</b> | <b>Korttidsvistelse för barn/ungdomar och vuxna LSS.....</b>             | <b>33</b> |
|            | Bestånd .....                                                            | 34        |
|            | Behov .....                                                              | 34        |

# 1. Sammanfattning

Boendeplanen beskriver hur Gävlekommun planerar att möta behovet av särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning enligt **LSS** och **SoL** fram till 2035.

## **Behov av boendeplatser**

Antalet personer med beslut enligt LSS, ligger på en någorlunda stadig nivå från år till år, liksom efterfrågan på centralt belägna och anpassade boenden.

Det finns idag kö till både LSS-platser och SoL-platser bla. beroende på att det vi kan erbjuda inte alltid är kompatibla med de som söker boende och de som redan bor, tex kan vi inte alltid uppfylla önskemål om boendets placering. Detta kan leda till att kommunen tvingas köpa platser i andra kommuner.

Fram till 2035 kommer det finnas kontinuerligt tillskott av nya bostäder, både genom egen regi och upphandling av externa aktörer.

## **Differentierade behov och utvecklingsinriktning**

Boenden behöver anpassas till olika målgrupper:

Gruppboendestäder LSS – fortsatt efterfrågan, på kompatibla boendeplatser.

Serviceboendestäder LSS – behov finns av fler platser.

Gruppboenden SoL – brist på platser för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Boenden för samsjuklighet (SoL) – stort behov, särskilt för personer med både psykisk ohälsa och beroende.

Barn- och ungdomsboenden (LSS) – nytt boende planeras i Sättra 2027-2028, täcker kommande behov.

Korttidsvistelse (LSS) – inga behov i nuläget.

Boenden ska placeras både centralt och i lantliga miljöer för att tillgodose varierande behov, med fokus på trygghet, tillgänglighet och möjlig delaktighet i samhället.

## **Planerade åtgärder och investeringar**

Nya gruppboendestäder planeras av Gavlegårdarna och externa aktörer i bland annat i Engesberg (2026), Hille (2027), Valbo (2028) och Hemsta (2028-2029).

Välfärd Gävle ser tillsammans med Gavlegårdarna även över möjligheten att omvandla skol- och förskolelokaler till boenden.

Det pågår ett arbete gällande att hitta boende i egna kommunen.

### Synpunkter och inspel från Kommunala Funktionsrättsrådet (KFR)

Under oktober månad deltog Fastighetschef på möte med KFR med syfte att ha en dialog om arbetet med kommande boendeplan. Medskick från rådet var bla:

- Önskemål om boenden i centrala Gävle
- Utredning kring behoven för äldre som har boende (hemma, serviceboende eller eget boende) men som behöver plats på gruppboende
- Satsning inom assistanstimmar och eget boende (ökat boendestöd)

#### Antal fattade beslut (bifall) inom respektive boendekategori per år

|      | LSS servicebostad | LSS gruppboend | SoL serviceboende | SoL gruppboende | Bam- och ungdomsboende |
|------|-------------------|----------------|-------------------|-----------------|------------------------|
| 2020 | 6                 | 16             | 4                 | 7               | 1                      |
| 2021 | 11                | 16             | 7                 | 8               | 3                      |
| 2022 | 10                | 10             | 4                 | 9               | 3                      |
| 2023 | 15                | 11             | 4                 | 12              | 3                      |
| 2024 | 11                | 16             | 10                | 9               | 1                      |
| 2025 | 11                | 10             | 3                 | 8               | 6                      |

#### Antal köpta platser med ramavtal inom respektive boendekategori per år

|      | LSS servicebostad | LSS gruppboend | SoL serviceboende | SoL gruppboende         | Bam- och ungdomsboende | Våbo |
|------|-------------------|----------------|-------------------|-------------------------|------------------------|------|
| 2020 | 0                 | 58             | 2                 | 18                      | 0                      |      |
| 2021 | 0                 | 58             | 2                 | 21                      | 0                      |      |
| 2022 | 0                 | 59             | 5                 | 24                      | 0                      |      |
| 2023 | 0                 | 59             | 4                 | 24                      | 0                      |      |
| 2024 | 0                 | 61             | 1                 | 23 (inkl 1 kortids SoL) | 0                      | 1    |
| 2025 | 0                 | 70             | 1                 | 25                      | 0                      |      |

#### Antal köpta platser utan ramavtal inom respektive boendekategori per år

|      | LSS servicebostad | LSS gruppboend | SoL serviceboende | SoL gruppboende | Bam- och ungdomsboende      | Våbo |
|------|-------------------|----------------|-------------------|-----------------|-----------------------------|------|
| 2020 | 0                 | 8              | 1                 | 6               | 3 endast elevh              |      |
| 2021 | 0                 | 10             | 1                 | 7               | 3 endast elevh              | 1    |
| 2022 | 0                 | 11             | 0                 | 5               | 4 (2 elev hem, 1 korttids)  | 1    |
| 2023 | 1                 | 12             | 0                 | 6               | 4 (3 elev hem + 1 korttids) | 1    |
| 2024 | 1                 | 12             | 1                 | 6               | 2 (elev hem + boende)       |      |
| 2025 | 1                 | 11             | 1                 | 5               | 2 (elev hem)                |      |

#### Antal kunder i kö (genomsnitt under året) inom respektive boendekategori per år

|      | LSS servicebostad | LSS gruppboend | SoL serviceboende | SoL gruppboende | Bam- och ungdomsboende |
|------|-------------------|----------------|-------------------|-----------------|------------------------|
| 2020 | 3                 | 12             | 1                 | 7               | 0                      |
| 2021 | 3                 | 9              | 3                 | 4               | 2                      |
| 2022 | 7                 | 10             | 4                 | 3               | 1                      |
| 2023 | 5                 | 8              | 3                 | 1               | 3                      |
| 2024 | 6                 | 13             | 7                 | 5               | 1                      |
| 2025 | 6                 | 8              | 5                 | 5               | 1                      |

## 2. Bakgrund och definitioner

Välfärd Gävles boendeplan för särskilt boende - för personer med funktionsnedsättning 2026 - 2030 med utblick mot 2035 – Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, behandlas och antas av Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden utifrån nämndens ansvarsområden enligt nedan;

- Bostad med särskild service för vuxna med funktionsnedsättning enligt 9 § 9 p. LSS kan beviljas i form av *gruppbostad, servicebostad och annan anpassad bostad*.
- Välfärd Gävle kan också bevilja ansökningar om *bostad med särskild service för barn och ungdomar* enligt 9 § 8 p. LSS.
- Korttidsvistelse utanför det egna hemmet, LSS § 9, p.6 Lag (2010:480),
- Särskilt boende till personer med psykiska funktionsnedsättningar kan beviljas enligt 4 kap 1 § SoL i form av *gruppbostad* eller *serviceboende*.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag och utgör ett komplement till socialtjänstlagen (SoL) och annan lagstiftning. LSS omfattar bara vissa personer med funktionsnedsättning enligt lagens personkrets. Den ena lagen utesluter inte den andra, en person kan i vissa fall få insatser både enligt SoL och LSS.

### **Ekonomisk framblick**

Kommunens arbete för att nå en ekonomi i balans fortsätter, och för Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har det innefattat ett omfattande sparkrav 2025. Därtill kommer ett generellt effektiviseringskrav på 1 procent årligen förutom 2026, motsvarande cirka 13 mnkr per år.

Antalet personer som varje år får beslut enligt LSS ligger relativt lika från år till år och många efterfrågar centralt belägna boenden. Det ställs också krav på både tillgång och anpassning av boenden. Bristen på egna platser, utifrån kravbilderna, riskerar att leda till ökade kostnader för externa köp och i förlängningen även till viten om lagkraven inte kan uppfyllas. Detta kan delvis förklaras av att lediga platser finns men att personen väljer att tacka nej till erbjuden plats, men behåller trots det sin placering i kön.

För att möta dessa utmaningar pågår ett omställningsarbete inom funktionsnedsättningsområdet med ett sparkrav på 20 mnkr (2025). Arbetet omfattar bland annat samordning av resurser, gemensam nattbemanning och utveckling av mer effektiva arbetssätt. Samtidigt är målsättningen att fler kunder över tid ska kunna ta steg mot mer självständiga boendeformer (boenderesa), vilket frigör resurser och minskar trycket på särskilda boenden. Detta handlar i första hand om ett behov för några enskilda kunder, kan vara svårt att beräkna, här är Valfärd Gävle beroende av samarbete med andra hyresvärdar bla.

I planeringen ingår även att se över skol- och förskolelokaler som kan frigöras och omvandlas för andra verksamheter, exempelvis boenden. Parallellt fortsätter vissa investeringar, såsom anpassningar av gruppboendestäder för att möta kundens behov.

### 1.1. Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Under 2024 hade ca 870 vuxna och ca 200 barn i Gävle kommun pågående insatser inom LSS. Det var alltså ca 0,91% av Gävle kommuns invånare, som har någon form av insats inom LSS. Det är något högre än medelvärdet på 0,84% för R9 kommunerna. För att få insatser utifrån lagen ska den sökande omfattas av lagens personkrets och ha behov av den sökta insatsen. Rätten gäller om behovet inte tillgodoses på annat sätt.

#### Personkrets med rätt till insats enligt LSS:

**Personkrets 1.** personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd,

**Personkrets 2.** personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom, eller

**Personkrets 3.** personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

#### Det finns tio olika rättigheter/insatser enligt LSS:

|                                      |                     |                 |               |                         |
|--------------------------------------|---------------------|-----------------|---------------|-------------------------|
| Rådgivning och annat personligt stöd | Personlig assistans | Ledsagarservice | Kontaktperson | Avlösarservice i hemmet |
|--------------------------------------|---------------------|-----------------|---------------|-------------------------|

|                                                         |                                                          |                                                                                                  |                                                                                               |                           |
|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| <b>Korttidsvistelse<br/>utanför det egna<br/>hemmet</b> | <b>Korttidstillsyn för<br/>skolungdom över<br/>12 år</b> | <b>Boende i familjehem<br/>eller i bostad med<br/>särskild service för<br/>barn eller ungdom</b> | <b>Bostad med särskild<br/>service för vuxna<br/>eller annan särskild<br/>anpassad bostad</b> | <b>Daglig verksamhet.</b> |
|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|

Syftet med lagen och insatserna är att personer som omfattas av lagen uppnår jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Personerna ska kunna få den hjälp de behöver i det dagliga livet och även kunna påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. De bärande principerna i lagen är tillgänglighet, inflytande, delaktighet, självbestämmande, helhetssyn och kontinuitet. (<https://www.socialstyrelsen.se>)

Det är olika typer av LSS-boenden och behovet av dessa, som tas upp här under.

I augusti 2025 hade 330 vuxna personer pågående boendebeslut inom LSS. Av dessa bor 190 vuxna personer i en gruppbostad LSS och därutöver 7 personer i kö, samt 128 vuxna personer bor i servicebostad LSS och därutöver 5 personer i kö. 9 barn och ungdomar har beslut om bostad med särskild service för barn eller ungdom, varav 6 med verkställd insats, 3 elevhemsboende och därutöver 0 i kö (augusti 2025). Därutöver har 86 personer beslut om korttidsvistelse utanför det egna hemmet (9 § pkt 6 LSS), 62 på barnkorttids och 12 på vuxenkorttids samt 10 med kontaktfamilj.

I samband med att handläggaren på Valfärd Gävle utreder behovet av insats gör denne även en personkretsbedömning. Verksamheten fattar beslut utifrån behov då det inte finns tillgänglig information som visar hur många som föds med funktionsnedsättningar och som kan bli aktuella för insats.

Verksamheten arbetar efter gällande lagstiftning; utreder och fattar beslut enligt Socialtjänstlagen och arbetsmetoden IBIC (Individens Behov I Centrum), samt försöker, så långt som möjligt matcha individens behov.

## 1.2. Socialpsykiatrin – Socialtjänstlagen, SoL

31 augusti 2025 har ca 430 personer i Gävle kommun pågående insatser inom Socialpsykiatrin.

Insatser enligt SoL:

|                        |                                    |                      |                        |
|------------------------|------------------------------------|----------------------|------------------------|
| <b>Särskilt boende</b> | <b>Hemtjänst i ordinärt boende</b> | <b>Trygghetslarm</b> | <b>Matdistribution</b> |
| <b>Dagverksamhet</b>   | <b>Ledsagning</b>                  | <b>Avlösning</b>     | <b>Korttidsplats</b>   |

Det är särskilt boenden enligt SoL och behovet av dessa, som tas upp här under.

31 augusti 2025 har 110 personer pågående boendebeslut inom socialpsykiatrin. Av dessa bor 80 personer i ett gruppboende SoL och ytterligare 5 personer står i kö. 22 personer bor i serviceboende SoL och ytterligare 3 personer står i kö.

Att insjukna i psykosjukdom eller liknande tillstånd innebär utöver psykisk och fysisk ohälsa i många fall att bli både socialt och ekonomiskt utsatt. I ett tidigt skede av psykosjukdom finns stora möjligheter att vända utvecklingen och stödja individen att återhämta sig.

Verksamheten arbetar efter gällande lagstiftning; utreder och fattar beslut enligt Socialtjänstlagen och arbetsmetoden IBIC (Individens Behov I Centrum), samt försöker, så långt som möjligt matcha individens behov.

Målgruppen har förändrats över tid och behovet har ökat medan platserna inte har ökat i någon större utsträckning de senaste åren. Det saknas till viss del tillräcklig spetskompetens och/eller särskilda boenden för att möta de nya behoven. Exempelvis avsaknad av platser för kunder med samsjuklighet. Kontor Myndighet uppmärksammar också att Välfärd Gäve ser konsekvenser i verksamheten genom snabbare utskrivningsförfarande. Detta påverkar både Välfärd Gävles behov av fler platser till kunder, samt personal med mer specifik kunskap och utbildning för att möta behovet.

Det som verksamheten ser behov av är nya boenden i lämpliga miljöer med utformning anpassade för personer med funktionsnedsättning. En viss variation i boendebeståndet bör finnas, för att tillgodose en bra matchning med kund, då det är en målgrupp med varierande behov som behöver tillgodoses på olika sätt i en variation av olika typer av bostäder.

### 1.3. Fördelning av platser mellan externa köp och egen regi i hemkommunen inom både LSS och SoL

Fördelningen av boendeplatser sker i nära samverkan mellan biståndshandläggare (ansvarig för utredning och beslut), boendesamordnare (när det gäller boende i egen regi) i samarbete mellan verkställighet/myndighet och Enhetschef inom verkställighet. Platser kan erbjudas antingen i egen regi eller genom köp av plats inom ramavtal.

Utredningsenhet LSS/Socialpsykiatri redovisar månadsvis statistik över fattade beslut och köläget, samt uppföljning av köp av plats både inom och utanför ramavtal. Ej verkställda beslut redovisas kvartalsvis.

## 3. Särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning

Kommunen skall inrätta bostäder med särskild service för att de människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl som möter betydande svårigheter i sin livsföring ska få möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. (*Socialtjänstlag (2001:453) 5 kap 7§*)

Kommunen arbetar aktivt med att säkerställa mark- och planberedskap för olika typer av särskilda boendeformer. Detta integreras både i detaljplaneringen av nya bostadsområden och stadsutvecklingsprojekt i Gävles centrala delar samt i utvecklingen av övriga stadsdelar och områden. Syftet med arbetet är att platser som bedöms lämpliga för ändamålet utifrån sammanhang och fysiska förutsättningar ska bevakas långsiktigt.

### 3.1 Gruppboendestäder LSS

En gruppboendestad består av ett mindre antal lägenheter (4 - 6 lägenheter) som är samlade kring gemensamma sällskapsutrymmen. Här finns personal tillgänglig dygnet runt. En fast personalgrupp täcker hela stödbehovet, inklusive fritids- och kulturella intressen.

Gruppboendestad innebär att kunden bor i egen fullvärdig lägenhet, som hyrs ut omöblerad med andrahandskontrakt genom Gävle kommun. Gruppboendestad kan beviljas personer som har stort behov av tillsyn och stöd under dygnets alla timmar. Målgruppen är vuxna personer med funktionsnedsättning som tillhör personkretsen i LSS (utvecklingsstörning, autism, autismliknande tillstånd samt förvärvad hjärnskada) och beviljats insatsen bostad med särskild service enligt LSS § 9 punkt 9 i form av gruppboendestad. Kommunen har idag inga personer tillhörande personkrets 3 som bor i gruppboendestad LSS.

LSS – insatsen är avgiftsfri men kunden betalar alla sina levnadskostnader. Hyran (inkl. schablon för hushållsel) faktureras av Gävle kommun i enlighet med kommunens hyressättningsmodell.

## Bestånd

| Boenden                 | 2025-08-31                            | 2025-08-31        |
|-------------------------|---------------------------------------|-------------------|
| <b><u>Egen regi</u></b> | Antal lägenheter som finns att tillgå | Antal placeringar |
| Furuviksvägen 62        | 5                                     | 5                 |
| Granitvägen 11          | 6                                     | 6                 |
| Sjåaregatan 25 A        | 6                                     | 6                 |
| Idrottsallén 14         | 5                                     | 5                 |
| Idrottsallén 28         | 4                                     | 3                 |
| Lindbackavägen 16       | 5                                     | 5                 |
| Pukslagarvägen 17       | 5                                     | 5                 |
| Rågångsvägen 17         | 6                                     | 5                 |
| Rågångsvägen 19         | 5                                     | 5                 |
| Stureborgsvägen 11      | 5                                     | 5                 |
| Tordönsvägen 8 A-B      | 5                                     | 5                 |
| Tussilagovägen 205      | 5                                     | 5                 |
| Tussilagovägen 207      | 5                                     | 5                 |
| Vegagatan 10            | 6                                     | 6                 |
| Vinbärsvägen 237        | 5                                     | 4                 |
| Vinddraget 3 A-B        | 5                                     | 5                 |
| Övre Hattmursvägen 4    | 5                                     | 4                 |
| Grafikergatann 15       | 6                                     | 6                 |
| Hövdingavägen 61B       | 2                                     | 2                 |
| <b>Summa egen regi</b>  | <b>96</b>                             | <b>92</b>         |

|                                                                                                                              | 2025-08-31                            | 2025-08-31        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|-------------------|
| <b><u>LOU upphandlad entreprenad</u></b>                                                                                     | Antal lägenheter som finns att tillgå | Antal placeringar |
| Allévägen 5 B (Frösunda)                                                                                                     | 5                                     | 5                 |
| Allévägen 5 C (Frösunda)                                                                                                     | 6                                     | 6                 |
| N Skeppargatan 28 (Frösunda) <i>Evakuerade till Tallåsvägen 28 fram tills att boendet i Hille med 61gh står klart (2026)</i> | 5                                     | 3                 |

|                                         |           |           |
|-----------------------------------------|-----------|-----------|
| Stiftelsevägen 6 (Frösunda)             | 5         | 5         |
| S Slottsgatan 17 C (Frösunda)           | 5         | 5         |
| Åbyforsvägen 61 (Frösunda)              | 4         | 4         |
| <b>Summa LOU upphandlad entreprenad</b> | <b>30</b> | <b>28</b> |

| <b>LOU upphandlade platser</b> (möjlighet till köp av enstaka platser <u>med</u> ramavtal) <b>inom Gävle kommun</b>                             | Boendets antal lägenheter | Antal placeringar 2025-08-31 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|------------------------------|
| Holmsund, <b>Gävle</b> (Humana)                                                                                                                 | 6                         | 4                            |
| Slörgatan 10, <b>Gävle</b> (Attendo)                                                                                                            | 6                         | 6                            |
| Solgårdsgatan 2, <b>Gävle</b> (Attendo)                                                                                                         | 6                         | 6                            |
| Kungsbäck gruppbostad, <b>Gävle</b> (Gemensamma Krafter)                                                                                        | 6                         | 6                            |
| Godisfabriken gruppbostad, <b>Gävle</b> (Gemensamma Krafter)                                                                                    | 6                         | 6                            |
| Stackbo, <b>Gävle</b> (Humana)                                                                                                                  | 6                         | 4                            |
| Norra Järvstavägen 18-20C Gävle (Attendo)                                                                                                       | 6                         | 6                            |
| Bergby gruppbostad, Hamrångefjärden, <b>Gävle</b> (Frösunda)                                                                                    | 6                         | 4                            |
| <b>Summa av idag köpta platser inom Gävle kommun</b>                                                                                            | <b>48</b>                 | <b>42</b>                    |
| <b>Nedan redovisas framtida möjlighet till köp av enstaka platser <u>med</u> ramavtal - inom Gävle kommun enligt ramavtal från oktober 2023</b> |                           |                              |
| Skogsdungen, Ångskavlestigen 24, Engesberg, <b>Gävle</b> (Gemensamma Krafter)<br><i>Öppnar 2026 (kvartal 4)</i>                                 | (6)*                      | -                            |
| <i>* Antal lägenheter som erbjuds Valfärd Gävle i aktuellt ramavtal (inte faktiskt köpta platser) inom Gävle kommun</i>                         | <b>6</b>                  |                              |

| <b>Köp av plats <u>utan</u> ramavtal - i andra kommuner</b> | Antal placeringar 2025-08-31 |
|-------------------------------------------------------------|------------------------------|
| Stiftelsen Linden (Vingåker)                                | 1                            |
| Mo Gård Finspång                                            | 1                            |
| Humana Brattbacken                                          | 1                            |
| Neuropsyk (Humana) <i>utredningsavdelning HSL-plats</i>     | 2                            |
| Nytida Hallonvägen                                          | 1                            |
| Öjebo gruppbostad Järvsö                                    | 1                            |
| Nytida Rosen Säfte                                          | 1                            |
| Humana Stagårdsvägen                                        | 2                            |
| Nytida Garvarvägen 1, Ljusdal                               | 1                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                           |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Totalt köpta platser inom andra kommuner</b>                                                                                                                                                                                                           | <b>11</b>  |
|                                                                                                                                                                                                                                                           |            |
| <b>Total summa LOU upphandlade platser</b><br>+ 18 lägenheter/platser som erbjuds Valfärd Gävle i aktuellt nytt ramavtal (inte faktiskt köpta platser) inom Gävle kommun<br>Av dessa 53 LOU upphandlade lägenheter, köps 11 lägenheter in, utan ramavtal. | <b>53*</b> |

|                                                                                                                                                                                                                                                     |                           |                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------|
| <b>Totalt antal inom gruppboend (LSS)</b><br><i>(i egen regi och köp av plats)</i><br>*Exklusive antal lägenheter som erbjuds Valfärd Gävle i aktuellt nytt ramavtal fr om oktober 2023 inom Gävle kommun och ännu inte hunnit starta verksamheten. | <b>174*</b><br>lägenheter | <b>173</b><br>placeringar |
| <b>Har beslut om insats, men är inte verkställda</b><br>(antal kunder i kö 2025-08-31)                                                                                                                                                              | <b>7 personer</b>         |                           |

## Nya eller planerade boenden

Ett nytt LSS-boende för personkrets 1 planeras av Gemensamma Krafter på Ängskavlestigen 24 i Engesberg, med målsättning att öppna under Q4 2026, där ett avtal om köp av plats redan finns tecknat i upphandling från 2023.

I samarbete med Gavlegårdarna planeras dessutom två gruppboend i Hille och Engesberg med beräknad inflyttning 2027.

Selhall har skickat in ansökan om bygglov för att bygga gruppboend med 6 lägenheter i Äsbyggeby som uppges stå färdig under 2026, om bygglovet godkänns.

Utöver detta planerar Gavlegårdarna för ytterligare ett boende i Valbo (2028), Hemsta (2028) samt en lantlig gruppboend i norra Gävle med inriktning mot häst och lantliv (2028).

För att möta behovet av platser med olika inriktningar beslutade Valfärd Gävle den 25 maj 2023 om tilldelning av nya ramavtal för köp av platser i särskilda boenden för personer med funktionsnedsättning enligt LSS samt SoL/socialpsykiatri. Dessa ramavtal gäller från oktober 2023 och fyra år framåt. Beslut tas under 2027 gällande förlängning av gällande avtal.

Nedan redovisas utvecklingen av möjligheten till att köpa platser och faktiskt utveckling av köpta platser på gruppboend, under en fem- till sjuårsperiod. Grönmarkering anger när det finns gällande ramavtal inom Gävle kommun och möjlighet till att köpa dessa platser finns. Ljusgul markering anger där det köpts plats, utan att ramavtal finns.

| <b>LOU upphandlade placeringar</b> (där möjlighet till köp av plats <u>med</u> ramavtal finns) <b>inom Gävle kommun</b> | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025-2026 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|-----------|
| Slörgatan 10, <b>Gävle</b> (Attendo)                                                                                    | 6    | 6    | 6    | 6    | 6    | 6         |
| Solgårdsgatan 2, <b>Gävle</b> (Attendo)                                                                                 | 6    | 6    | 6    | 6    | 6    | 6         |
| Norra Jävstavägen 18-20C, <b>Gävle</b> (Attendo)                                                                        |      |      |      |      | 6    | 6         |
| Bergby gruppbostad, Hamrångefjärden, <b>Gävle</b> (Frösunda)                                                            |      |      |      |      |      | 6         |
| Kungsbäck gruppbostad, <b>Gävle</b> (Gemensamma Krafter)                                                                | 6    | 6    | 6    | 6    | 6    | 6         |
| Godisfabriken gruppbostad, <b>Gävle</b> (Gemensamma Krafter)                                                            |      | 6    | 6    | 6    | 6    | 6         |
| Holmsund, <b>Gävle</b> (Humana)                                                                                         | 4    | 4    | 4    | 4    | 4    | 4         |
| Stackbo, <b>Gävle</b> (Humana)                                                                                          |      |      |      | 6    | 6    | 6         |
| Skogsdungen, Ångskavlestigen 24, Engesberg, <b>Gävle</b> (Gemensamma Krafter)<br><i>Öppnar kvartal 2, 2026</i>          |      |      |      |      |      | 6         |

Antal platser som det finns möjlighet enligt ramavtal att köpa – ej faktiskt köpa platser 22 28 28 34 40 **46+6**

| <b>LOU upphandlade placeringar</b> - (köp av plats <u>utan</u> ramavtal) <b>i andra kommuner</b> | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|------|------|------|
| Stiftelsen Linden, Vingåker                                                                      | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    |
| Mo Gård, Finspång                                                                                | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    |
| Brattbacken, Bollnäs (Humana)                                                                    | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    |
| Neuropsyk Bollnäs (Humana)                                                                       |      |      | 1    | 1    | 1    | 2    |
| Björken gruppbostad, Köping (Nytida) (tidigare Mälartorget gruppbostad, Köping)                  | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    |      |
| Nytida Hallonvägen                                                                               |      |      |      |      | 1    | 1    |
| Öjebo gruppbostad, Järvsö (Nytida)                                                               | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    | 1    |
| Rosen, Säfte (Nytida)                                                                            |      |      | 1    | 1    | 1    | 1    |
| Stagårdsvägen, Bollnäs (Humana)                                                                  |      |      | 2    | 3    | 3    | 2    |
| Garvarvägen 1, Ljusdal (Nytida)                                                                  |      |      |      | 1    | 1    | 1    |
| Göklund, Hofors (Amicare)                                                                        |      |      |      | 1    | 1    | 1    |
| Stenbacka Gård, Bollnäs (INOM AB)                                                                | 1    | 1    | 1    | 3    | 1    | 3    |
| Viksjöfors gruppbostad (Nytida)                                                                  | 1    | 1    |      |      |      |      |
| Nytida Dallotsen, Gagnef                                                                         | 1    | 1    |      |      |      |      |

7 7 9 15 14 15

**Totalt antal lägenheter med "köp av plats"**

**Gruppbostad LSS**

**30 36 38 49 54 61+6**

**Tabellbeskrivning:** Uppgiften för 2020 gäller för sista dec. Uppgifter från 2021 och 2024 gäller från 31 augusti och från 2022 och 2023 gäller från 30 september. Preliminära uppgifter om möjliga tillgängliga lägenheter redovisas för 2023, 2024 och 2025 där ramavtal finns. Röda siffror är nya boenden via ramavtal, där möjligheten till att köpa 6 LGH/boende finns, när boendena öppnar dvs.

## Behov

Beräkningar för det framtida behovet för gruppboendestäder LSS grundar sig på antalet biståndsbeslut om insatsen som har fattats de senaste åren och hur utflödet sett ut. Gävle kommun har ca 0,3% av sin befolkning stadigvarande boendes inom någon boendeform för LSS (vuxna och barn, servicebostad och gruppboendestad) (*rka-koll-pa-funktionshinderomsorgen-2022*), vilket ligger i paritet med riket i stort.

Välfärd Gävle räknar upp behovet, från idag faktiskt antal kunder plus kö, med 4 lägenheter per år. Det finns en rad faktorer som kan påverka prognosen. Det kan ske större förändringar mellan åren i exempelvis utflödet, det vill säga personer som flyttar eller avlider. En annan faktor som kan påverka prognosen är i vilken takt externa aktörer bygger nya boenden och lagförändringar; exempelvis förändring i assistanslagstiftningen.

Det finns idag en liten kö till både LSS-platser och SoL-platser bla. beroende på att det vi kan erbjuda inte alltid är kompatibla med de som söker boende och de som redan bor, tex kan vi inte alltid uppfylla önskemål om boendets läge, Det får konsekvensen att platser behöver köpas i annan kommun, vilket är något som bör undvikas i möjligaste mån, då medborgaren har rätt att leva och bo i sin hemkommun, med närhet till anhöriga och sitt nätverk. I vissa fall är dock extern placering nödvändig – beroende på ett specifikt behov som inte kan tillmötesgå på annat vis. I dag bor kunden i gruppboendestad LSS under lång tid, ofta från det att denne flyttar hemifrån och sedan bor denne ofta på samma boende resten av sitt liv. Välfärd Gävle vill gärna framöver se möjlighet för målgruppen att kunna flytta, på ett naturligt sätt, till ett nytt anpassat boende som passar kundens olika livsfaser utifrån intressen, behov och ålder.

En förändring i lagstiftningen för LSS trädde i kraft 1 januari 2023. Förändringen innebär större möjlighet till att beviljas personlig assistans. Det har dock hittills inte gett några synbara effekter på behovet av särskilt boende.

När framtida gruppboendestäder ska planeras in ser gärna Välfärd Gävle att gruppboendestaden placeras i lämpliga bostadsområden och bör lokaliseras i olika typer av stadsdelar och med en trygg utemiljö. Boendesamordnare inom Välfärd Gävle ser en tydlig trend där brukare som beviljas boende ofta uttrycker en önskan om att bo centralt. Samtidigt finns behov av att planera för gruppboendestäder i lantlig miljö, där närhet till daglig verksamhet kan erbjudas. Det är särskilt viktigt att skapa trygga och anpassade inne- och utemiljöer för brukare med behov av begränsade stimuli eller för personer vars beteende gör det svårt att bo i en traditionell gruppboendestad. Bristen på idag tillgängliga, lämpliga tomter att bygga på, i både storlek och läge, gör att Välfärd Gävle till största mån behöver tillgodose behovet av nya boenden i nya eller befintliga hyreshus hos Gavlegårdarna eller lokaler som tidigare använts som förskolor av Utbildning Gävle.

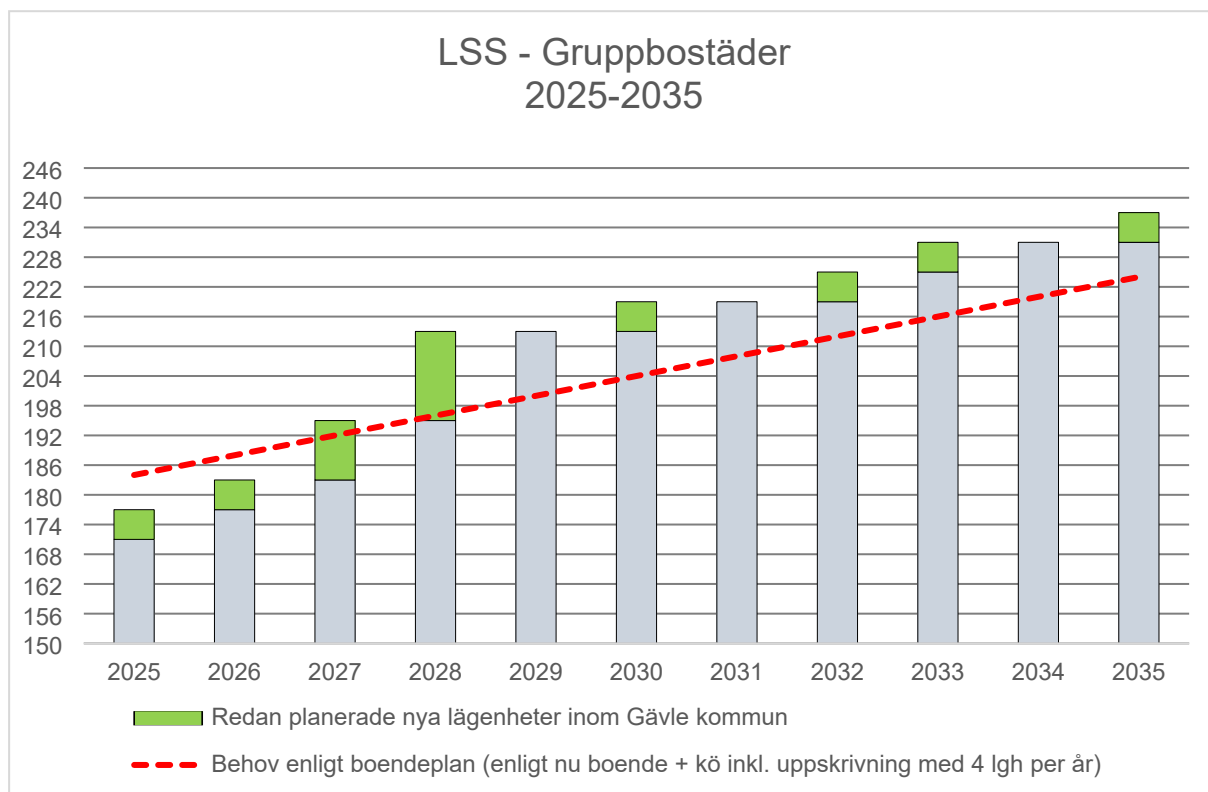
Boenden bör också placeras i en miljö som ger förutsättningar för den enskilde att delta aktivt i samhällslivet d.v.s. i tillgänglighetsanpassade miljöer såsom asfalterade gångbanor, närhet till allmänna kommunikationer osv.

I dag finns en verksamhet i Valbo med så kallad BoDa-inriktning. Det är en verksamhet där Boende och Daglig verksamhet samordnas för fyra kunder med mycket omfattande behov, enligt 9 § 9 p. och 9 § 10 p. LSS.

Välfärd Gävle planerar tillsammans med Gavlegårdarna, sedan tidigare (Utblick 2023), nya bostäder 2027, 2028, 2030, 2032, 2033, 2035.

Det pågår utredningar kring eventuell ersättning av några befintliga gruppboendestäder, för att framöver kunna erbjuda bättre anpassade boenden för verksamheterna. Men de personer som idag har beslut om gruppboendestad LSS och som ej kunnat verkställas, behöver först tillgodoses en bostad. Flera kunder som idag bor på gruppboendestad LSS, i annan kommun, ska också kunna erbjudas att flytta till sin hemkommun.

Diagrammet nedan beskriver tillgången på gruppboendestäder (LSS) för personkrets 1, i förhållande till beräknat behov under perioden 2025–2035. Gäller egen regi, LOU upphandlad entreprenad och köpta platser för vuxna.



### Stapelförklaring:

- Öppnade 2025 – 6 nya lägenheter i Bergby, Frösunda
- Ca 2026 – 6 nya lägenheter i Engesberg, Gemensamma Krafter (kvartal 4.)
- Ca 2027 – 6 nya lägenheter i Hille (ABG)
- Ca 2027 – 6 nya lägenheter Planymyrstigen (ABG) Inriktning LSS/SoL kan komma att ändras vid behov
- Ca 2028 – 6 nya lägenheter i Valbo (ABG)
- Ca 2028 - 6 nya lägenheter i Hemsta (ABG)
- Ca 2028 – 6 nya lägenheter i Norra Åbyggeby (ABG)
- Ca 2030 - 6 nya lägenheter, enligt Utblicken 2023
- Ca 2032 - 6 nya lägenheter, enligt Utblicken 2023
- Ca 2033 - 6 nya lägenheter, enligt Utblicken 2023
- Ca 2035 - 6 nya lägenheter, enligt Utblicken 2023

De tidigare boendeplanerna visade på ett stort intresse från externa aktörer att etablera nya verksamheter i Gävle kommun. Vid upphandlingen av det nya ramavtalet under våren 2023 framkom dock att inte alla av de aktörer som tidigare visat intresse lämnade in underlag. Detta är en förutsättning för att Valfärd Gävle ska kunna köpa platser i externt drivna boenden. Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen kvarstår behovet av de gruppboendestäder som redan planerats in, beroende på behoven framåt kan inriktning på nya boenden ändras (LSS/SoL) och även äldre boenden kan ersättas av nya boenden om utrymme finns.

### Hemtagning

Idag köper Valfärd Gävle 11 platser utanför ramavtal i annan kommun, på grund av bland annat platsbrist i hemkommunen.

Om större delen av dessa platser, i andra kommuner, i stället ska tillgodoses inom Gävle kommun, kan ytterligare boenden behövas planeras in.

### Planering framåt

Det är en svårighet för Valfärd Gävle att planera för nya boenden både i egen regi och behovet av antalet köpta platser framgent. Viktigt är dock att det planeras och tas höjd för kunder med störst behov i bostaden, inom den egna regin, vilket också är kostnadsdrivande. Detta eftersom externa aktörer, där Valfärd Gävle köper platser idag kan säga upp en kund, om denne har större behov än vad extern part har möjlighet att tillgodose, vilket gör att Valfärd Gävle skyndsamt behöver ta över ansvaret och tillgodose efterfrågat behov.

### 3.1.1 Bostad för personkrets 2 LSS

Personkrets 2 omfattar personer som i vuxen ålder fått ett betydande och varaktigt begåvningsmässigt funktionshinder till följd av en hjärnskada, orsakad av exempelvis yttre våld eller kroppslig sjukdom. Till denna grupp kan exempelvis unga personer med Alzheimers sjukdom före 65 års ålder räknas.

I dagsläget finns ingen särskild gruppboende enligt LSS för denna målgrupp i Gävle kommun. Däremot finns ett boende för unga dementa på Fleminggatan, men detta drivs enligt SoL och ligger under Omvårdnadsnämndens ansvar. Det finns en prejudicerande dom som fastslår att unga dementa kan ha rätt till insatser enligt LSS, och i vissa kommuner har särskilda gruppboenden för denna målgrupp etablerats.

#### Behov

I Gävle kommun finns i nuläget ingen gruppboende riktad mot ovanstående målgrupper. Med boenden riktade mot de speciella målgrupperna, ökar möjligheten att uppnå spetskompetens hos medarbetarna.

Behovet av gruppboenden för personkrets 2, beräknas täckas inom andra, redan befintliga eller planerade gruppboenden inom Gävle kommun.

## 3.2 Serviceboenden LSS

En serviceboende består av ett antal lägenheter som är samlade i ett och samma hus eller i närliggande byggnader, med tillgång till gemensamma sällskapsutrymmen. Den boende hyr sin egen lägenhet genom ett andrahandskontrakt via Gävle kommun och får stöd från personal i närområdet dygnet runt. Vanligtvis omfattar en serviceboende 11–14 lägenheter, belägna i vanliga hyreshus och uthyrda omöblerade.

Målgruppen är vuxna personer med funktionsnedsättning, exempelvis utvecklingsstörning, autism, autismliknande tillstånd eller förvärvad hjärnskada, som beviljats insatsen boende med särskild service enligt LSS § 9 punkt 9 i form av serviceboende. Här erbjuds stöd och hjälp i vardagen för att skapa trygghet och möjliggöra ett så självständigt liv som möjligt.

Insatsen enligt LSS är avgiftsfri. Den boende betalar själv sina levnadskostnader, väljer elleverantör och betalar sin hushållsel, samt betalar hyran direkt till hyresvärden.

## Bestånd

| Boenden                | 2025-08-31                  | 2025-08-31           |
|------------------------|-----------------------------|----------------------|
| <u>Egen regi</u>       | <u>Antal<br/>lägenheter</u> | Antal<br>placeringar |
| Gråstensvägen 21       | 12                          | 12                   |
| Jarlavägen 7 B         | 14                          | 13                   |
| Ladugatan 6 C          | 14                          | 12                   |
| Nedre Åkargatan 76 B   | 14                          | 14                   |
| Norra Köpmangatan 32 A | 12                          | 11                   |
| Näringsgatan 5 A       | 14                          | 14                   |
| Ullsättersvägen 20     | 11                          | 11                   |
| Vinddraget 10 C        | 11                          | 10                   |
| Stora Esplanadgatan 27 | 14                          | 14                   |
| Pinnmovägen            | 11                          | 10                   |
| <b>Summa egen regi</b> | <b>127</b>                  | <b>121</b>           |

| <u>LOU upphandlade platser</u> (köp av plats <u>utan</u> ramavtal) <u>i andra kommuner</u> | Antal<br>placeringar<br>2025-08-31 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| Amicare Göklund Hofors                                                                     | 1                                  |
| <b>Summa LOU upphandlade platser</b>                                                       | <b>1</b>                           |

|                                                      |                   |                   |
|------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| <b><u>Totalt antal servicebostadsplatser LSS</u></b> | <b><u>127</u></b> | <b><u>122</u></b> |
|------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|

Har beslut om insats, men är inte verkställda  
(antal kunder i kö)

3

## Nya eller planerade bostäder

Välfärd Gävle öppnade under våren 2023 en ny Servicebostad LSS på Pinnmovägen 24 i Sättra. Där erbjuds 11 lägenheter (2 rum och kök) samt 1 jourlägenhet.

## Behov

Beräkningar för det framtida behovet för servicebostäder LSS grundar sig på antalet biståndsbeslut om insatsen som har fattats de senaste åren och hur utflödet sett ut. Vi har ett behov av välfungerande servicebostäder med tillräckligt med personal för att tillgodose de stora behov som personerna har, som flyttar dit.

Nuvarande servicebostadsbehov täcks med nya boendet på Pinnmovägen 24 i Sätra. Valfärd Gävle kan på sikt se behov av fler servicebostadsplatser för att få luft över för att arbeta med befintliga kunder på till exempel gruppboendestäder och nya potentiella kunder för att de ska välja att flytta till servicebostad, då kunden har chans till utveckling. Verksamheten behöver medvetet arbeta mer med kunder för att de ska vilja flytta vidare till servicebostad, där så är möjligt.

För framtida boenden är det att föredra om lägenheterna är tillgänglighetsanpassade och ligger någorlunda centralt i Gävle.

### 3.3 Gruppboende SoL

I ett gruppboende finns det vanligen 5 - 10 lägenheter samlade kring gemensamma sällskapsutrymmen. Här finns personal tillgänglig dygnet runt. En fast personalgrupp täcker hela stödbehovet, inklusive fritids- och kulturella intressen. Gruppboende innebär att kunden bor i egen fullvärdig lägenhet, som hyrs ut omöblerad med andrahandskontrakt genom Gävle kommun. Gruppboende kan beviljas personer som har stort behov av tillsyn och stöd under dygnets alla timmar. Målgruppen är personer med psykisk funktionsnedsättning som har fått beslut om särskilt boende enligt 4 kap 1 § SoL. Enligt beslut i kommunfullmäktige ges insatserna med behandlingskaraktär sedan 1 april 2011 och omvårdnaden är därför avgiftsfri, men kund betalar alla sina levnadskostnader. Hyran (inkl. schablon för hushållsel) faktureras av Gävle kommun i enlighet med kommunens hyressättningsmodell.

## Bestånd

| Boenden                          | 2025-08-31              | 2025-08-31        |
|----------------------------------|-------------------------|-------------------|
| <u>Egen regi</u>                 | <u>Antal lägenheter</u> | Antal placeringar |
| Barnstugevägen 6                 | 10                      | 10                |
| Fleminggatan 13                  | 18                      | 18                |
| Tredje Tvärgatan 25 C (trapphus) | 8                       | 8                 |
| Vallongatan 3                    | 7                       | 7                 |
| Transtråket 54                   | 6                       | 6                 |

|                        |           |           |
|------------------------|-----------|-----------|
| Birkavägen 26          | 6         | 6         |
| Sanatorievägen 18      | 6         | 6         |
| <b>Summa egen regi</b> | <b>61</b> | <b>61</b> |

|                                                                                            |                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>LOU upphandlade platser</b> (köp av plats <u>med</u> ramavtal) <b>inom Gävle kommun</b> | <b>Antal placeringar<br/>2025-08-31</b> |
| Vinbärsvägen 2 (Frösunda, Gävle)                                                           | 9                                       |

|                                                                                           |                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>LOU upphandlade platser</b> (köp av plats <u>med</u> ramavtal) <b>i andra kommuner</b> | <b>Antal placeringar<br/>2025-08-31</b> |
| Heden omvårdnadscenter (Bollnäs)                                                          | 9                                       |
| Nytida Sunnanåker (Nytida)                                                                | 1                                       |
| Alternatiff AB ( <i>Gruppboendebeslut men kund är placerad på korttidsboende Vuxen</i> )  | 1                                       |

|                                                                                            |                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|
| <b>LOU upphandlade platser</b> (köp av plats <u>utan</u> ramavtal) <b>i andra kommuner</b> | <b>Antal placeringar<br/>2025-08-31</b> |
| Inagården Älvkarleö                                                                        | 2                                       |
| Stenbacka gård (INOM AB)                                                                   | 3                                       |
| <b>Summa LOU upphandlade lägenheter</b>                                                    | <b>28</b>                               |

**Totalt antal platser Gruppboende SoL** **84**

**Har beslut om insats, men är inte verkställda  
(antal kunder i kö)** **5**

Av de 28 LOU upphandlade lägenheterna, köps 5 lägenheter utanför ramavtal.

## Nya eller planerade boenden

Nytida planerar att under kvartal 2 år 2026 kunna öppna ett nybyggt gruppboende SoL med 20 lägenheter på fastigheten bredvid Hemlingbyskolan. Inriktningen kan komma att likna det boende (Heden) som de har utanför Gävle kommun, där vi idag köper 8 platser.

***Nedan redovisas utvecklingen av köpta platser på gruppboenden SoL under en femårsperiod.***

**LOU upphandlade platser** (köp av enstaka platser med ramavtal) **inom Gävle kommun**

|                                  | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|----------------------------------|------|------|------|------|------|------|
| Vinbärsvägen 2 (Frösunda, Gävle) | 6    | 10   | 10   | 10   | 10   | 9    |
|                                  | 6    | 10   | 10   | 10   | 10   | 9    |

**LOU upphandlade platser** (köp av enstaka platser med ramavtal) **i andra kommuner**

|                                  | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025                     |
|----------------------------------|------|------|------|------|------|--------------------------|
| Heden omvårdnadscenter (Bollnäs) | 8    | 9    | 9    | 10   | 8    | 9                        |
| Stenbacka gård (INOM AB)         |      |      | 1    |      |      | Inget ramavtal 2025      |
| Nytida Sunnanåker (Nytida)       |      | 1    | 2    | 3    | 2    | 1                        |
| Kungsgården (Nytida) VÅBO        |      |      |      |      | 1    | Endast tillstånd för HVB |
|                                  | 8    | 10   | 12   | 13   | 11   | 11                       |

**LOU upphandlade platser** (köp av enstaka platser utan ramavtal) **i andra kommuner**

|                          | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--------------------------|------|------|------|------|------|------|
| Inagården Älvkarleö      | 4    | 3    | 2    | 2    | 2    | 2    |
| Inagården Tärnsjö        | 1    | 1    | 1    | 2    | 1    |      |
| Neuropsyk i Bollnäs AB   | 1    | 1    | 1    |      |      |      |
| Kungsgården (Nytida)     | 1    | 1    | 1    | 1    |      |      |
| Stenbacka gård (INOM AB) |      |      | 1    | 3    | 3    | 3    |
|                          | 7    | 6    | 6    | 8    | 6    | 5    |

**Totalt antal upphandlade platser, med och utan ramavtal**

|  | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--|------|------|------|------|------|------|
|  | 21   | 26   | 28   | 31   | 27   | 25   |

**Beskrivning:** Uppgiften för 2020 gäller sista december och 2021 gäller sista augusti och 2022 och 2023 gäller 30 september och uppgifter från 2024 är från 31 augusti. Preliminära uppgifter om möjliga tillgängliga lägenheter redovisas för 2025 där ramavtal finns.

## Behov

Beräkningar för det framtida behovet för gruppboenden SoL grundar sig på antalet biståndsbeslut om insatsen som har fattats de senaste åren och hur utflödet sett ut.

Uppräkning av behov sker med 1 lägenhet per år. Det finns faktorer som kan påverka prognosen. Det kan till exempel ske större förändringar mellan åren i exempelvis utflödet, det vill säga personer som flyttar eller avlider. Behovet av nya boenden påverkas också av i vilken takt externa aktörer bygger nya boenden för målgruppen.

Vid planering av framtida gruppboenden ser Valfärd Gävle gärna att dessa lokaliseras i lämpliga bostadsområden, spridda över olika stadsdelar och med en trygg utemiljö. Boendesamordnare noterar en tydlig trend där många kunder efterfrågar centrala lägen.

Samtidigt behöver även boenden i lantlig miljö utvecklas för att möta specifika behov, exempelvis där närhet till sysselsättning kan erbjudas. För vissa brukare är det särskilt viktigt med trygga och anpassade inne- och utemiljöer, exempelvis vid behov av begränsade stimuli eller där ett visst beteende försvårar möjligheten att bo i ett traditionellt gruppboende.

Gruppboenden bör vidare placeras i miljöer som underlättar delaktighet i samhällslivet, vilket innebär tillgänglighetsanpassade omgivningar med asfalterade gångbanor och goda kommunikationer.

Tillgången på tomter som är lämpliga i både storlek och läge är dock begränsad. Därför kan behovet av nya gruppboenden i stor utsträckning behöva tillgodoses genom etableringar i nya eller befintliga hyreshus hos Gavlegårdarna.

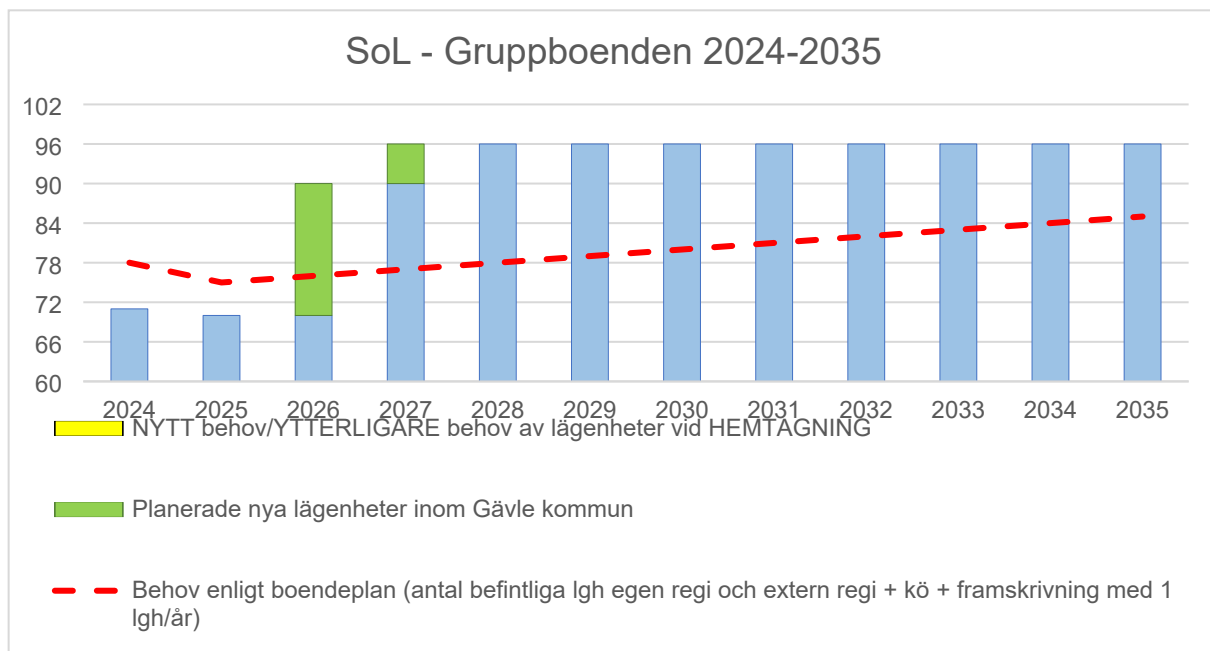
I förra boendeplanen fanns det behov av ett nytt gruppboende (SoL) med 6 platser till omkring år 2027 och även år 2029. Därefter fanns enligt prognosen behov av ytterligare ett till gruppboende om 6 platser 2033.

I och med Nytidans öppning av ett Gruppboende SoL vid Hemlingbyskolan med 20 nya lägenheter, så kan eventuellt, delvis ett behov täckas här. Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden föreslås därmed göra en kompletterande upphandling till befintligt ramavtal för köp av plats inom SoL/LSS.

Flera kunder som idag bor på gruppboende SoL i annan kommun, ska också kunna erbjudas att flytta till sin hemkommun.

Diagrammen nedan beskriver tillgången på gruppboenden inom Gävle kommun i förhållande till beräknat behov under perioden 2025–2035. (LOU upphandlade lägenheter i andra

kommuner **ingår inte** i diagrammen = 15 lgh per den 31 augusti 2025). Om större delen av dessa platser, i andra kommuner, i stället ska tillgodoses inom Gävle kommun, kan plats finnas enligt nedan.



**Diagrambeskrivning:** Röd streckad linje illustrerar det beräknade behovet under planeringsperioden. Blå staplar illustrerar antalet lägenheter i befintligt bestånd inom kommunen, gröna staplar illustrerar redan inplanerade lägenheter:

- 2026 20 lägenheter Hemlingby (Nytida)
- 2027 6 lägenheter Pukslagarvägen (ABG)

Finns även planer på nytt boende i Björke 2027 med 9 lägenheter (Frösunda omsorg) Detta är dock inte beslutat ännu och finns inte med i diagrammet ovan.

### 3.4 Boende för samsjuklighet SoL

Samsjuklighet innebär att en person uppfyller kriterier för flera diagnoser, exempelvis psykisk ohälsa i kombination med beroendeproblematik. Det är välkänt att personer med beroende löper en högre risk att utveckla psykisk ohälsa, och att personer med psykiatriska diagnoser i sin tur har en ökad risk för beroende (*Källa: Hälsa-Kunskapsguiden*).

Personer med samsjuklighet är i behov av vård och stöd från flera aktörer, både inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Ett boende enligt SoL för personer med samsjuklighet ska ge en stabil och trygg boendesituation som grund för övriga insatser.

#### Behov

För att möta behovet av särskilt anpassat boende för personer med samsjuklighet inom kommunen öppnade Valfärd Gävle 2024 ett serviceboende enligt SoL på Glimmervägen 5. Boendet har tagit emot både personer som stått i kö och personer som önskat flytta hem från boende i andra kommuner. Serviceboendets geografiska placering är en utmaning utifrån den samhällsutveckling vi ser generellt. Beslut har tagits att Glimmervägen 5 ska avvecklas och befintliga kunder erbjudas annan plats utifrån den beviljade insatsen. Arbete med detta pågår.

Utöver detta finns en ny leverantör från upphandlingen i oktober 2023, Alternatiff AB, som driver verksamhet vid Kilafors herrgård i Bollnäs kommun. Boendet riktar sig till personer med psykiska funktionsnedsättningar och tar emot brukare med tidigare missbruk, men inte personer med aktivt missbruk.

Behovet av ett särskilt gruppboende enligt SoL med inriktning samsjuklighet kvarstår därför. Gavlegårdarna planerar att etablera ett nytt boende för denna målgrupp på Pukslagarvägen i Södra Bomhus, med beräknad inflyttning 2027. Boendet bedöms bli särskilt viktigt för att kunna erbjuda en anpassad miljö för personer med de mest sammansatta behoven. Nytida planerar att under kvartal 2 år 2026 kunna öppna ett nybyggt gruppboende SoL med 20 lägenheter på fastigheten bredvid Hemlingbyskolan, här för Valfärd Gävle en dialog gällande inriktningen.

<sup>2</sup> Behandling vid samsjuklighet - Kunskapsguiden, <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/missbruk-och-beroende/behandling-och-stodinsatser-vid-missbruk-och-beroende/behandling-vid-samsjuklighet>

### 3.5 Serviceboenden, SoL

Ett serviceboende är ett boende där flera lägenheter ligger nära varandra, ofta i samma hus. Det finns också gemensamma rum där de boende kan träffas.

Den som bor här har en egen lägenhet med andrahandskontrakt via Gävle kommun. Personal finns tillgänglig i området hela dygnet för att ge stöd vid behov. Varje serviceboende har oftast mellan 10 och 12 lägenheter. Lägenheterna finns i vanliga hyreshus och hyrs ut omöblerade.

Här bor vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning som fått beslut om särskilt boende enligt socialtjänstlagen (4 kap. 1 § SoL). De får stöd och hjälp i vardagen för att känna trygghet och kunna leva så självständigt som möjligt.

Insatsen är avgiftsfri, men den boende betalar sina egna levnadskostnader.

Hyran, inklusive en schablonkostnad för hushållsel, faktureras enligt Gävle kommuns hyressättningsmodell.

#### Bestånd

| Boenden                              | 2023-09-30              | 2024-08-31              | 2025-08-31               |
|--------------------------------------|-------------------------|-------------------------|--------------------------|
| <u>Egen regi</u>                     | <u>Antal lägenheter</u> | <u>Antal lägenheter</u> | <u>Antal lägenheter</u>  |
| Glimmervägen 5 (Samsjuklighet)       | 6                       | 6                       | 4                        |
| Vendelskatan 2 A                     | 13                      | 13                      | 13                       |
| Nygatan 63 C (Lasse skräddare)       | -                       | 9                       | 7                        |
| Pinnmovägen 2 och 4 Öppnar nov 2025. | -                       | -                       | 0                        |
|                                      |                         |                         | (Kommande 12 lägenheter) |
| <b>Summa egen regi</b>               | <b>19</b>               | <b>28</b>               | <b>24</b>                |

|                                                                                                                  | 2023-09-30              | 2024-08-31              | 2025-08-31              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
| <u>LOU upphandlade platser</u> (möjlighet till köp av enstaka platser <u>med</u> ramavtal) <u>i annan kommun</u> | <u>Antal lägenheter</u> | <u>Antal lägenheter</u> | <u>Antal lägenheter</u> |
| Hedens omvårdnadscenter                                                                                          | 2                       | 1                       | 2                       |
| <b>Summa LOU upphandlade platser</b>                                                                             | <b>2</b>                | <b>1</b>                | <b>2</b>                |

|                                           |           |           |           |
|-------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|
| <b>Totalt antal servicelägenheter SoL</b> | <b>21</b> | <b>29</b> | <b>26</b> |
|-------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|

## Nya eller planerade boenden

Inte planerade i dagsläget utifrån behovet som beskrivs nedan.

## Behov

Beräkningar av det framtida behovet av serviceboenden enligt SoL utgår från antalet biståndsbeslut som fattats de senaste åren samt hur utflödet har sett ut. Valfärd Gävle konstaterar en ökning i behovet av denna boendeform, liksom en utökning av insatsen boendestöd med utgångspunkt i ordinärt boende. Prognosen räknas upp med en lägenhet per år, men flera faktorer kan påverka utvecklingen, exempelvis större variationer i utflödet när personer flyttar eller avlider. Behovet påverkas även av i vilken takt externa aktörer etablerar nya boenden för målgruppen.

Öppningen av Nygatan 63 och förändringen av inriktningen på Glimmervägens boende har medfört en utökning med totalt sex platser inom Serviceboende SoL. Dessa platser fylldes omgående av personer med befintliga beslut om boende. Det innebär att en kö kvarstår, samtidigt som flera ansökningar är under utredning. Valfärd Gävle planerar att tillgodose en del av dessa behov genom de nya lägenheterna på Pinnmovägen 2 och 4.

Utöver den generella planeringen bedöms det finnas ett behov av att skapa utrymme för akuta platser, då externa utförare med kort varsel kan säga upp placeringsavtal. För framtida etableringar är det önskvärt att lägenheterna placeras i samma trappuppgång, är utrustade med hiss, tillgänglighetsanpassade och belägna i ett centralt läge i Gävle.

### 3.6 Boende med särskilt stöd och service för barn och unga, LSS

Boendet är till för barn och ungdomar med funktionsnedsättning som tillhör någon av personkretsarna i LSS och som beviljats insatsen bostad med särskild service enligt LSS § 9 punkt 8. Ungdomar (> 18 år) ska få sitt behov tillgodosett genom insatsen till dess att gymnasiestudierna är avslutade och en flytt sker. Insatsen ska tillgodose barnets/ungdomens behov dygnet runt i hemlik miljö när föräldrahemmet inte längre är ett alternativ. Personal finns alltid tillgänglig och ger tillsyn och stöd utifrån önskemål och behov. Den boende har ett eget rum med grundmöblering och på boendet finns det gemensamma sällskapsutrymmen, kök och matplats för gemensam mathållning.

Idag finns två boenden för barn och ungdomar, ett på Norra Prästvågen 12 A och ett på Domarringen 50.

I augusti 2025 är det 6 barn som är beviljad bostad med särskild service för barn och unga (9 § pkt 8 LSS).

## Bestånd

| Boenden                            | 2022-10-31                          | 2023-09-30                          | 2024-08-31                        | 2025-01-01                        | 2025-2026                         |
|------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|
| <u>Egen regi</u>                   | <u>Antal boenderum</u>              | <u>Antal boenderum</u>              | <u>Antal boenderum</u>            | <u>Antal boenderum</u>            | <u>Antal boenderum</u>            |
| Hövdingavägen 61 B                 | 3 används<br>(4 finns att tillgå)   | 2 används<br>(3-4 finns att tillgå) | 2 används<br>(2 finns att tillgå) | 0                                 | 0                                 |
| Norra Prästvägen 12 A              | 3 används<br>(4-5 finns att tillgå) | 3 används<br>(4-5 finns att tillgå) | 3 används<br>(3 finns att tillgå) | 2 används<br>(3 finns att tillgå) | 2 används<br>(3 finns att tillgå) |
| Domarringen 50                     | -                                   | 1                                   | 1                                 | 4                                 | 4                                 |
| Skogsviolen, Sätra                 |                                     |                                     |                                   |                                   | (4)oklar start                    |
| <b>Rum som nyttjas i egen regi</b> | <b>6</b>                            | <b>6</b>                            | <b>6</b>                          | <b>6</b>                          | <b>8</b>                          |

| <u>Köp av plats utan ramavtal, utanför kommunen</u>        | <u>Antal lägenheter</u> | <u>Antal lägenheter</u> | <u>Antal lägenheter</u> |
|------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
| Solberga by Järna                                          |                         |                         | 1                       |
| Nytida Autismkontroll, Odlargränd (Barn och ungdomsboende) | 1                       |                         |                         |
| Bollnäs kommun, Höghammar (elevhemsboende)                 | 1                       | 2                       |                         |
| Trosa kommun, Rubinen korttidsboende                       |                         | 1                       |                         |
| Furuboda (korttidsboende)                                  | 1                       |                         |                         |
| Tidaholm kommun, Rudbecksgymnasiet (elevhemsboende)        | 1                       | 1                       | 1                       |
| <i>Summa upphandlade platser</i>                           | <b>4</b>                | <b>4</b>                | <b>2</b>                |
| <b>Totalt antal platser</b>                                | <b>10</b>               | <b>10</b>               | <b>8</b>                |

## Nya eller planerade boenden

Gavlegårdarna planerar att bygga ett nytt välanpassat barn- och ungdomsboende till Valfärd Gävle. Det kommer att bli totalt 4 boenderum med tillhörande egna hygienrum och gemensamma utrymmen i Sätra med inflyttning tidigast höst 2026. Närheten till anpassad skola som är belägen i Sätra förkortar även restiden för barnen.

Beräkningar för det framtida behovet för boende med särskilt stöd och service för barn och unga LSS, grundar sig på antalet biståndsbeslut om insatser som har fattats de senaste åren, hur utflödet sett ut och hur många barn/ungdomar som idag bor hemma eller går i skolan och som kan komma att bli aktuella för insatsen framöver.

Behov utifrån nuläge: Norra Prästvägen kommer att vara kvar i befintliga lokaler för att sedan flytta till, framöver nybyggt, barnboende i Sätra. Lokalerna på Norra Prästvägen kommer då att lämnas över till vuxenkorttids. Om kösituationen förändras kan detta beslut behöva omprövas.

Valfärd Gävle ser, att redan planerade boenden, kommer att täcka behovet för ett antal år framöver.

Valfärd Gävle vill gärna framöver se möjlighet för målgruppen att kunna flytta, på ett naturligt sätt, till ett nytt boende utefter vad som passar kundens olika livsfaser utifrån intressen, behov och ålder.

## 3.7 Korttidsvistelse för barn/ungdomar och vuxna LSS

Korttidsvistelse utanför det egna hemmet, LSS § 9, p.6 Lag (2010:480), ska möjliggöra för anhöriga att kunna få avlastning och rekreation för den enskilde. För personen med funktionsnedsättning ska korttidsvistelsen tillgodose behov av miljöombyte och rekreation samt ge möjlighet till personlig utveckling. Insatsen ska också kunna ses som ett led i att underlätta frigörelseprocessen mellan barn och förälder. Korttidsvistelse bör kunna erbjudas både som en regelbunden insats och som en lösning vid akuta behov.

## Bestånd

| Boende för korttidsvistelse    | 2023-10-30                       | 2023-10-30        | 2024-08-31                       | 2024-08-31        | 2025-09-17          | 2025-09-17        |
|--------------------------------|----------------------------------|-------------------|----------------------------------|-------------------|---------------------|-------------------|
| <u>Egen regi</u>               | <u>Antal</u><br><u>inskrivna</u> | <u>Antal dygn</u> | <u>Antal</u><br><u>inskrivna</u> | <u>Antal dygn</u> | <u>Antal beslut</u> | <u>Antal dygn</u> |
| Bäckebo (barn och ungdomar)    | 25                               | 151               | 28                               | 170               | 25                  | 145               |
| Junibacken (barn och ungdomar) | 22                               | 142               | 24                               | 146               | 24                  | 111               |
| Sätraängen (barn och ungdomar) | 10                               | 92                | 10                               | 83                | 13                  | 73                |
|                                |                                  |                   |                                  |                   |                     |                   |
| Norra Prästvägen 12 B (vuxna)  | 11                               | 84                | 11                               | 91                | 9                   | 68                |
|                                |                                  |                   |                                  |                   |                     |                   |
| <b>Totalt</b>                  | <b>68</b>                        | <b>469</b>        | <b>73</b>                        | <b>490</b>        |                     |                   |

## Behov

Arbetet med att justera åldersindelningen för barn- och vuxenkorttids är genomförd. I augusti 2025 är beläggningen 78% och det föreligger inte i nuläget ett behov att utöka antalet korttidsenheter

Dock har lokalerna behov av anpassning för att tillgodose behoven. På korttidsboendet Junibacken genomförs en ombyggnation hösten 2025.

Välfärd Gävle kan inte se att den nya lagstiftningen (LSS- personlig assistans) har påverkat behovet av gruppboendestäder.